

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Obdo/29/2021
Identifikačné číslo spisu: 7110230074
Dátum vydania rozhodnutia: 28.01.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Prieceľová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:7110230074.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: JUDr. Marek Radačovský, správca majetku úpadcu Geotechnika spol. s r. o. v konkurze, so sídlom Moldavská 8, Košice, IČO: 36 589 951, sídlo správcu Žriedlová 3, Košice, zast. SD LEGAL, s. r. o., so sídlom Žriedlová 3, Košice, IČO: 51 717 395, proti žalovanému: VSH development, a. s., so sídlom Štúrova 27, Košice, IČO: 31 360 521, o zaplatenie 115.903,10 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 30Cb/21/2011, na dovolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 2Cob/26/2018-440 zo dňa 22. 05. 2019, v spojení s opravným uznesením č. k. 2Cob/26/2018-524 zo dňa 15. 02. 2021, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalovaného o d m i e t a .

II. Žalobca m á n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice I ako súd prvej inštancie (ďalej len „súd prvej inštancie“, „prvoinštančný súd“ alebo „okresný súd“) v poradí tretím rozsudkom č. k. 30Cb/21/2011-388 zo dňa 21. 06. 2017 zamietol žalobu žalobcu zo dňa 07. 12. 2010, prvoinštančnému súdu doručenu dňa 09. 12. 2010, ktorou sa žalobca domáhal zaplatenia sumy 115.903,10 eur s príslušenstvom ako nezaplatenej ceny za vykonané dielo. Súd prvej inštancie zároveň rozhodol o priznaní náhrady trov konania žalovanému v plnej výške 100 %. Súd prvej inštancie tak rozhodol po tom, ako Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací uznesením č. k. 2Cob/41/2015-340 zo dňa 29. 02. 2016 zrušil skorší (v poradí druhý) rozsudok okresného súdu č. k. 30Cb/21/2011-310 zo dňa 19. 11. 2014 o zamietnutí žaloby a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dôvodom zrušenia označeného prvoinštančného rozsudku bola jeho nepreskúmateľnosť a okolnosť, že rozhodnutie vychádzalo vo veľkej miere zo skutkového stavu, ktorý nemal oporu vo vykonanom dokazovaní.

2. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že uznesením Okresného súdu Košice I č. k.

26K/2/2010-180 zo dňa 22. 03. 2010 bol na majetok dlžníka Geotechnika spol. s r. o., so sídlom Moldavská 8, Košice, IČO: 36 589 951, vyhlásený konkurz a do funkcie správcu konkurznej podstaty bol ustanovený žalobca. Úpadca a žalovaný uzatvorili Zmluvu o dielo č. 001-2008/BCK II (ďalej tiež len „zmluva“), ktorou sa úpadca ako zhotoviteľ zaviazal pre spoločnosť VSH development s. r. o., ako objednávateľa vykonať dielo uvedené zmluve a žalovaný sa zaviazal zhotoviteľovi zaplatiť za uskutočnenie diela zmluvnú cenu vo výške celkom 863.041,80 eur bez DPH. Z vyúčtovanej ceny diela ostala neuhradená suma 115.903,10 eur. Táto suma predstavuje súčet neuhradených súm z faktúry č. 200807001 vo výške 3.933,58 eur, faktúry č. 200808005 vo výške 6.731,76 eur, faktúry č. 200809003 vo výške 16.701,27 eur, faktúry č. 200810003 vo výške 24.153,72 eur, faktúry č. 200811002 vo výške 25.791,58 eur, faktúry č. 200812004 vo výške 21.688,53 eur a faktúry č. 200902007 vo výške 16.902,77 eur. Tieto sumy predstavujú zádržné dohodnuté v čl. IV bod 5 písm. d/, e/ a f/ zmluvy. Súd mal vykonaným dokazovaním za preukázané, že úpadca začal pracovať na stavbe dňa 21. 07. 2008 (podpísaný zápis o odovzdaní staveniska) a pracoval na nej do 20. 02. 2009, kedy v zmysle stavebného denníka svoju činnosť na stavbe a práce na nej, ukončil. Uvedené skutočnosti boli v konaní skutočnosťami nespornými. Žalovaný pohľadávku úpadcu nespochybnil, keď tvrdil, že je existentná, no zanikla započítaním v zmysle oznámenia o vykonaní jednostranného zápočtu zo dňa 22. 10. 2009 (č. 1. 98) v súlade s čl. VI bod 8 uzavretej zmluvy, keď si žalovaný voči úpadcovi započítal faktúry č. 3892900019, č. 3892900065, č. 3892900153, č. 3892900210 a č. 3892900220.

3. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 536, § 537 ods. 1, 2, § 546 ods. 1, § 548 ods. 1, § 554 ods. 1, § 558, § 364, § 301 Obchodného zákonníka (ďalej len „ObchZ“), upravujúcich povinnosti zhotoviteľa a objednávateľa diela, započítanie pohľadávok a zmluvnú pokutu), súčasne poukazom na článok VI. bod 2 písm. a/ zmluvy o dielo a čl. III bod 1, článok XII bod 2 Všeobecných zmluvných podmienok (ďalej len „VZP“). Prvoinštančný súd dospel k záveru, že žalovaný preukázal zánik pohľadávky žalobcu k 22. 10. 2009, a to započítaním - oznámením o vykonaní jednostranného zápočtu zo dňa 22. 10. 2009, žalobcovi odoslaným dňa 23. 10. 2009. Predmetné započítanie mal za platné k 22. 10. 2009, v zmysle čl. VI bod 8 zmluvy. Žalovaný podľa súdu započítal faktúru č. 3892900019 zo dňa 13. 02. 2009, vystavenú na sumu 682,45 eur, ktorou refakturoval žalobcovi dodávku elektrickej energie za mesiac január 2009 (preukázané prehľadom o spotrebe elektrickej energie za dané obdobie a faktúrou vystavenou VSE, a. s.), faktúru č. 3892900065 zo dňa 15. 04. 2009, vystavenú na sumu 385,37 eur, ktorou refakturoval dodávku elektrickej energie za mesiac február 2009 (preukázané prehľadom o spotrebe elektrickej energie za dané obdobie a faktúrou vystavenou VSE, a. s.), ďalej faktúru č. 3892900153 zo dňa 03. 08. 2009, vystavenú na sumu 6.184,53 eur, ktorou boli refakturované investičné náklady realizované spoločnosťou HS HSV s. r. o., voči žalobcovi (preukázané faktúrou č. 0900023 spoločnosti HS HSV s. r. o., voči žalovanému za mesiac máj 2009 a prílohami vykonaných prác); faktúru č. 3892900210 zo dňa 09. 10. 2009 vystavenú na sumu 41.011,35 eur, ktorou boli refakturované investičné náklady realizované spoločnosťou HS HSV s. r. o., voči žalobcovi (preukázané faktúrou č. 0900061 vystavenou spoločnosťou HS HSV s. r. o., žalovanému za mesiac september 2009 a prílohami vykonaných prác), faktúru č. 3892900220 zo dňa 22. 10. 2009, vystavenú na sumu 67.965,75 eur, ktorou bola vyúčtovaná zmluvná pokuta za omeškanie s dokončením diela podľa čl. XII bod 2 VZP vypočítaná z ceny diela 1.006.907,75 eur. Súd prvej inštancie mal za to, že žalovaný preukázal dôvodnosť uplatnenia zmluvnej pokuty, pretože stavenisko bolo odovzdané žalobcovi dňa 21. 07. 2008 a lehota na vykonanie diela 14 týždňov uplynula dňa 26. 10. 2008. Námietku žalobcu, že zmluvná pokuta je vypočítaná zo zlého základu prevyšujúceho dohodnutú cenu, mal za nepreukázanú dôvodiť, že žalovaný si mohol uplatniť zmluvnú pokutu až zo sumy 1.027.000,10 eur (pričom si ju uplatnil z nižšej sumy 1.006.905,75 eur) a správne vypočítal vznik omeškania od 26. 10. 2008 do 10. 03. 2009. V tejto súvislosti zdôraznil aj skutočnosť, že keďže nedošlo k odovzdaniu diela, žalovaný nie je a ani nemôže byť v omeškaní s vyplatením zádržného z vystavených faktúr. Na základe uvedeného súd prvej inštancie žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C. s. p.“) a nárok na ich náhradu priznal v konaní úspešnému žalovanému.

4. Na odvolanie žalobcu podanému proti rozsudku súdu prvej inštancie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. h/, f/ a d/ C. s. p., Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací, prvoinštančný rozsudok zmenil tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 56.579,48 eur s 9,25 %-ným úrokom z omeškania ročne od 23. 04. 2010 do zaplatenia. V prevyšujúcej časti rozsudok prvoinštančného súdu potvrdil. Vo vzťahu k náhrade trov prvoinštančného a odvolacieho konania vyslovil, že na ňu nemá nárok žiadna zo strán sporu.

5. Z dôvodu, že pohľadávka žalobcu uplatnená v konaní bola pohľadávkou nespornou, zaoberal sa odvolací súd tým, či boli súdom prvej inštancie zistené skutočnosti dôležité pre prijatie záveru o zániku pohľadávky žalobcu v dôsledku započítania a či z týchto skutočností bol vyvodený správny právny záver. Odvolací súd, dospievajúc k záveru, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (a to vo vzťahu k faktúram č. 3892900153 a č. 3892900210, rovnako vo vzťahu k cene diela, určujúcej výpočet zmluvnej pokuty a čiastočne aj započítacieho prejavu žalovaného), dokazovanie v potrebnom rozsahu zopakoval sám (§ 384 ods. 1 C. s. p.).

6. Vo vzťahu k tvrdeniu žalovaného, že pohľadávka žalobcu zanikla jednostranným započítaním (§ 580 Občianskeho zákonníka, ďalej len „OZ“), odvolací súd konštatoval, že žalovaný, ktorého v konaní zaťažuje ohľadom ním tvrdenej skutočnosti dôkazné bremeno, musel preukázať, že pohľadávky, ktoré započítava proti pohľadávke žalobcu, sú existentné a zároveň musel preukázať, že tieto zanikli započítaním, t. j. že boli splnené zákonné podmienky uvedené v § 580 OZ. Poukázaním na oznámenie o vykonaní jednostranného zápočtu zo dňa 22. 10. 2009, v ktorom sú pohľadávky špecifikované vymedzením čísla faktúr a sumy, na ktorú sú vystavené, odvolací súd totožne so súdom prvej inštancie konštatoval, že v prípade faktúr č. 3892900019 a č. 3892900065, ktorými žalovaný refakturoval spotrebu elektrickej energie žalobcom, žalovaný preukázal (ktorú okolnosť žalobca ani nespochybnil), že pri prácach vykonávaných na predmetnej stavbe žalobca odoberal elektrickú energiu, ktorá mu bude následne refakturovaná. K faktúram č. 3892900153 a č. 3892900210 odvolací súd uviedol, že právnym základom týchto faktúr, t. j. vymedzením, na základe čoho, prečo a v akej výške je nárok uplatňovaný, je čl. II bod 5 VZP, ktorý žalovaného oprávňoval refakturovať žalobcovi investičné náklady realizované spoločnosťou HS HSV s. r. o.. Skutočnosť, že žalovanému nárok na refakturáciu podľa tohto zmluvného dojednania nevznikol, žalovaný napokon nerozporoval, pretože tvrdil, že k jeho uvedeniu na faktúrach došlo omylom a v skutočnosti mal na mysli uplatnenie nároku na základe čl. III bod 1 VZP. Toto jeho vysvetlenie, prezentované počas konania, si osvojil aj súd prvej inštancie, keď oprávnenosť uplatneného nároku posúdil podľa čl. III bod 1 a dospel k záveru, že je dôvodný a bol účinne započítaný. S uvedeným názorom súdu prvej inštancie sa však odvolací súd nestotožnil. Poukázal na to, že v daných faktúrach žalovaný jasne vymedzil právny dôvod účtovaných súm, ktorý v tomto konaní preukázaný nebol. Žalovaný bol totiž oprávnený postupovať podľa čl. II bod 5, t. j. zaistiť realizáciu požadovaných zmien iným zhotoviteľom, len v rozsahu, v akom dôvodne požaduje zmenu diela a aj to za predpokladu existencie opakovaných výziev objednávateľa v stavebnom denníku. Ak by aj odvolací súd pripustil, že k uvedeniu čl. II bod 5 VZP na faktúry došlo iba omylom, ani vtedy by k účinnému započítaniu fakturovaných nárokov dôjsť nemohlo. V oznámení o započítaní boli totiž započítavané nároky konkretizované len uvedením čísla faktúry a sumy, na ktorú bola vystavená. Tieto špecifikované nároky boli predmetom zápočtu, takýto nárok však v konaní preukázaný nebol (uvedené žalovaný ani nerozporoval). Zhrnúc uvedené, k započítaniu nárokov, o ktorých žalovaný tvrdí, že boli účtované v predmetných faktúrach (t. j. nároky vychádzajúce z čl. III. bod 1 VZP) oznámením o vykonaní jednostranného zápočtu zo dňa 21. 10. 2009, nedošlo. Rozhodnutie súdu prvej inštancie ohľadom týchto dvoch faktúr preto odvolací súd vyhodnotil ako nie vecne správne.

7. Vo vzťahu k ďalšiemu nároku žalovaného, ktorý si uplatnil započítaním, a to zmluvnú pokutu, odvolací súd dospel k záveru, že cena diela bola dohodnutá v čl. IV. bod 1 zmluvy na sumu 863.041,89 eur (26.000.000,-- Sk) ako pevná a konečná. K záveru súdu prvej inštancie o tom, že táto zmluvná pokuta sa vypočítava z ceny zvýšenej o DPH, odvolací súd uviedol, že tento nárok nemá oporu v predmetnom zmluvnom dojednaní, preto niet dôvodu na to, aby bola zmluvná pokuta vypočítaná z ceny diela zvýšenej o DPH.

8. Vo vzťahu k námietke žalobcu ohľadom platnosti/neplatnosti plnomocenstva, odvolací súd dospel k záveru, že toto plnomocenstvo nemá žiadne vady, ktoré by ho robili neplatným. Poukázaním na ust. § 13 ods. 1 veta druhá ObchZ uviedol, že spoločenská zmluva žalovaného stanovovala, že za spoločnosť konajú dvaja konatelia spoločne, čo je premietnuté aj do výpisu z obchodného registra. Pri právnom úkone sa štatutárny orgán môže dať zastúpiť fyzickou alebo právnickou osobou (§ 31 OZ), a to plnomocenstvom, ktoré musí spĺňať všeobecné náležitosti právnych úkonov. Namietané plnomocenstvo zo dňa 05. 02. 2009 bolo udelené Ing. Pavlom Kobulejom a Ing. Ľubomírom Relovským (konatelia žalovaného), spoločne a štatutárny orgán v ňom vyjadril svoju vôľu splnomocniť R.. K., aby v jeho mene vykonávala v mene spoločnosti v plnomocenstve konkretizované právne úkony (mimo iného aj podpisovala jednostranné zápočty). Predmetné plnomocenstvo udelené pre R.. K. ju oprávňovalo len na vykonávanie v ňom presne špecifikovaných úkonov, a teda nie je plnomocenstvom všeobecným. Na základe uvedeného odvolací súd konštatoval, že plnomocenstvo netrpí žiadnymi vadami, ktoré by spôsobili jeho neplatnosť. Vo vzťahu k plnej moci odvolateľ dôvodil rozhodnutím Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 353/2012, vo vzťahu ku ktorej námietke odvolací súd konštatoval, že označené rozhodnutie sa týka inej procesnej situácie a nemožno ho vzťahovať na prejednávanú vec (z dôvodov bližšie uvedených v bode 42. odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu).

9. Na základe všetkých odvolacím súdom konštatovaných skutočností, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 56.579,48 eur, pretože nedošlo k zániku pohľadávky žalobcu v tomto rozsahu, keďže nedošlo k účinnému započítaniu faktúr č. 3892900153 a č. 3892900210 (vystavených celkovo na sumu 47.195,88 eur). Súd prvej inštancie nesprávne určil aj výšku zmluvnej pokuty, keď ju vypočítal z ceny diela navýšenej o DPH. Správna výška zmluvnej pokuty je 58.255,- eur (431,52 eur x 135 dní omeškania). Žalovaný je tak povinný zaplatiť žalobcovi sumu 56.579,48 eur spolu s úrokom z omeškania 9,25 % ročne. Výšku úroku odvolací súd stanovil podľa § 369 ods. 1 ObchZ v znení účinnom ku dňu vzniku omeškania a nariadenia vlády č. 87/1995 Zb., avšak až odo dňa 23. 04. 2010, teda od uplynutia 30 dní odo dňa vyhlásenia konkurzu, pretože pohľadávka žalobcu proti žalovanému na vyplatenie zádržného sa stala splatnou momentom vyhlásenia konkurzu, a to v súlade s § 46 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z., o konkurze a reštrukturalizácii. V prevyšujúcej časti odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

10. Rozsudok odvolacieho súdu nadobudol právoplatnosť dňa 12. 07. 2019.

11. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal v zákonom stanovenej lehote dovolanie žalovaný (č. l. 459 - 460), prípustnosť ktorého vyvodil z ustanovení § 420 písm. f/ C. s. p., a § 421 ods. 1 písm. a/ a b/ C. s. p. Dovolaciemu súdu navrhol, aby rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 21Cob/26/2018-440 zo dňa 22. 05. 2019 zmenil a žalobu žalobcu zamietol alebo aby dovolaním napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil dovolaciemu na ďalšie konanie.

12. Žalovaný (v ďalšom texte tiež „dovolateľ“) v úvode dovolania, poukazom na ust. § 429 ods. 2 písm. b/ C. s. p. uviedol, že splnomocnenie na konanie vo veci, zaslané súdu v prílohe dovolania preukazuje, že JUDr. M. Saučín, podpredseda predstavenstva dovolateľa, je oprávnený konať v mene dovolateľa. JUDr. M. Saučín má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (ktorú okolnosť preukazuje priloženým diplomom) a je členom predstavenstva dovolateľa (ktorú okolnosť preukazuje pripojeným výpisom z OR dovolateľa). S ohľadom na uvedené má dovolateľ za to, že povinnosť zvoliť si advokáta v zmysle § 429 C. s. p., sa na jeho osobu nevzťahuje.

13. Vo vzťahu k prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ v spojení s § 431 C. s. p. dovolateľ namietol, že mu nebol riadne doručený rozsudok odvolacieho súdu zo dňa 22. 05. 2019. Uviedol, že v konaní na súde prvej inštancie, i na odvolacom súde, bol od roku 2013 zastúpený advokátkou JUDr. Frederikou Birkovou, avšak dňa 09. 04. 2019 odvolaciemu súdu doručil oznámenie o odvolaní splnomocnenia udeleného JUDr. F. Birkovej, v dôsledku čoho sa odvolanie splnomocnenia

stalo voči súdu účinným v zmysle § 92 ods. 3 C. s. p., dňom 09. 04. 2019. Napriek uvedeným skutočnostiam odvolací súd doručil svoj rozsudok zo dňa 22. 05. 2019 advokátke JUDr. Frederike Birkovej prostredníctvom elektronickej schránky, zatiaľ čo dovolateľovi predmetný rozsudok do dnešného dňa doručený nebol. O uvedených okolnostiach sa dovolateľ dozvedel dňa 02. 09. 2019 nahliadnutím do spisu. Napriek nedoručeniu rozsudku odvolacieho súdu dovolateľovi, tento preventívne v rámci lehoty stanovenej na dovolanie, počítanej odo dňa doručenia rozsudku advokátke JUDr. F. Birkovej, podal v predmetnej veci dovolanie.

14. Vo vzťahu k prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/ a b/ v spojení s 432 C. s. p., dovolateľ namietol nesprávne právne posúdenie percentuálnej výšky úroku z omeškania ako príslušenstva pohľadávky, nesprávne právne posúdenie insolvenčnej doložky uvedenej v čl. IV odsek 5 písm. g/ Zmluvy o dielo, nesprávne právne posúdenie pojmu cena diela pri výpočte zmluvnej pokuty, napokon nesprávne právne posúdenie zápočtu nárokov dovolateľa vyplývajúcich z faktúr č. 3892900153 a č. 3892900210. Podľa § 444

C. s. p., dovolateľ navrhol odloženie vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu, dôvodiac tou skutočnosťou, že žalobca je subjektom v konkurze a v prípade rozdelenia výťažku zo speňaženého majetku úpadcu dôjde k ukončeniu konkurzného konania a následnému výmazu úpadcu z obchodného registra. S poukazom na uvedené, v prípade potencionálneho úspechu dovolateľa v dovolacom konaní, znamenal by tento následok nemožnosť uplatnenia nárokov dovolateľa voči úpadcovi.

15. K dovolaniu žalovaného sa vyjadril žalobca, ktorý argumentujúc nepreukázaním dôvodnosti podaného dovolania, navrhol toto podľa § 448 C. s. p., zamietnuť. Súčasne si uplatnil nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

16. Písomné vyjadrenie žalobcu zaslal súd prvej inštancie postupom podľa § 436 ods. 4 C. s. p., žalovanému (doručenka na č. I. 533 spisu), ktorého ďalšie vyjadrenia v spore nenasledovali.

17. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.), po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 veta pred bodkočiarkou C. s. p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

18. Na odôvodnenie svojho záveru dovolací súd podľa § 451 ods. 3 C. s. p., stručne uvádza, že dôvodom na odmietnutie dovolania žalovaného je nesplnenie podmienky riadneho zastúpenia jeho osoby ako dovolateľa v dovolacom konaní v zmysle § 429 C. s. p.

19. Podľa § 429 ods. 1 C. s. p., dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

20. Výnimky z povinného právneho zastúpenia advokátom sú upravené v ustanovení § 429 ods. 2 C. s. p.

21. Podľa § 429 ods. 2 písm. b/ C. s. p., povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

22. Podľa § 20 ods. 1 OZ, právne úkony právnickej osoby vo všetkých veciach robia tí, ktorí sú na to oprávnení zmluvou o zriadení právnickej osoby, zakladacou listinou alebo zákonom (štatutárne orgány).

23. Podľa § 13 ods. 1 ObchZ, ak je podnikateľ fyzická osoba, koná osobne alebo za neho koná zástupca. Právnická osoba koná štatutárnym orgánom alebo za ňu koná zástupca.

24. Podľa § 13 ods. 2 ObchZ, ustanovenia tohto zákona o jednotlivých obchodných spoločnostiach a o družstve určujú štatutárny orgán, ktorého konanie je konaním podnikateľa.

25. Podľa § 191 ods. 1 ObchZ, predstavenstvo je štatutárnym orgánom spoločnosti, ktorý riadi činnosť spoločnosti a koná v jej mene. Predstavenstvo rozhoduje o všetkých záležitostiach spoločnosti, pokiaľ nie sú týmto zákonom alebo stanovami vyhradené do pôsobnosti valného zhromaždenia alebo dozornej rady. Pokiaľ stanovy neurčia inak, je oprávnený konať v mene spoločnosti každý člen predstavenstva. Členovia predstavenstva, ktorí konajú v mene spoločnosti, a spôsob, ktorým tak robia, sa zapisujú do obchodného registra.

26. Z plnomocenstva zo dňa 11. 09. 2019, založeného na č. l. 463 spisu vyplýva, že za splnomocniteľa - obchodnú spoločnosť VSH development a. s., so sídlom Štúrova 27, Košice, IČO: 31 360 521, t. j. žalovaného, sú uvedené osoby, a to Ing. Martin Saučín (podpredseda predstavenstva) a Ing. Juraj Kalaš (člen predstavenstva), ktorí splnomocnili JUDr. Martina Saučina ako splnomocnenca, aby žalovaného ako právnickú osobu zastupoval v dovolacom konaní vo veci vedenej na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 30Cb/21/2011. Prílohou predmetného plnomocenstva, resp. dovolania, je diplom Martina Saučina, potvrdzujúci skončenie vysokoškolského štúdia vykonaním štátnej skúšky v študijnom odbore právo a priznanie akademického titulu „Mgr.“ jeho osobe.

27. Z výpisu z Obchodného registra Okresného súdu Košice I, oddiel: Sa, vložka číslo: 1574/V, vyplýva, že v čase podania dovolania zo dňa 11. 09. 2019, súčasne v čase splnomocnenia JUDr. Martina Saučina zastupovaním žalovaného v dovolacom konaní (obidve listiny doručené súdu prvej inštancie dňa 17. 09. 2019), bol spôsob konania za spoločnosť žalovaného taký, že „Povinnosti zakladajúce práva a povinnosti spoločnosti podpisujú predseda a podpredseda predstavenstva spoločne alebo podpredseda a člen predstavenstva spoločne a to tak, že k tlačnému alebo písanému obchodnému menu pripoja svoj podpis“.

28. Vyššie opísaná okolnosť, kedy podpredseda predstavenstva JUDr. Martin Saučín a člen predstavenstva Ing. Juraj Kalaš ako splnomocnitelia, splnomocnili JUDr. Martina Saučina ako splnomocnenca na zastupovanie žalovaného v dovolacom konaní (naviac JUDr. Martin Saučín splnomocnil sám seba), predstavuje stav, keď v prípade spoločenskou zmluvou zakotveného spoločného podpisovania písomností zakladajúcich práva a povinnosti, predsedom a podpredsedom predstavenstva, resp. spoločného podpisovania písomností podpredsedom a členom predstavenstva, došlo k negovaniu (obchádzaniu) vôle spoločnosti vyjadrenej v spoločenskej zmluve, ktorou bola spoločnosť založená, pričom takýmto postupom je obchádzaný samotný zákon. Pokiaľ na základe takto udeleného plnomocenstva (podpísaného len jedným členom predstavenstva) a podané dovolanie podpísal len JUDr. Martin Saučín, podpredseda predstavenstva, je takýto spôsob konania v rozpore so spôsobom konania v mene žalovaného zapísaného v obchodnom registri. V dôsledku nedodržania spôsobu, akým majú príslušní členovia predstavenstva podľa zápisu v obchodnom registri spoločnosť zaväzovať, táto zaviazaná nie je. Uvedený spôsob konania, nesúladný so zápisom v obchodnom registri a tým pádom so samotným zákonom, má za následok absenciu zastúpenia dovolateľa v dovolacom konaní v súlade s ust. § 429 C. s. p. Pokiaľ dovolateľ mienil uplatniť postup podľa § 429 ods. 2 písm. b/ C. s. p., muselo by byť plnomocenstvo podpísané dvomi členmi tejto spoločnosti oprávnenými za ňu konať, vrátane podpisovania písomností (resp. dovolania) a tak zabezpečiť kvalifikované podanie a to v súlade so spôsobom zapísaným v obchodnom registri, a teda buď predsedom a podpredsedom predstavenstva spoločne, alebo podpredsedom a členom predstavenstva spoločne. Na uvedenú okolnosť nemusel súd prvej inštancie dovolateľa osobitne vyzývať, resp. poučovať (§ 436 ods. 1 C. s. p.), keďže o povinnosti podľa § 429 C. s. p., bol žalovaný poučený v odvolacom konaní (viď poučenie na strane 11 rozsudku odvolacieho súdu).

29. S poukazom na všetky vyššie uvedené skutočnosti, dovolací súd dovolanie žalovaného smerujúce proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 2Cob/26/2018-440 zo dňa 22. 05. 2019, pre procesný nedostatok podmienky dovolacieho konania spočívajúci v absencii povinného zastúpenia advokátom v zmysle § 429 ods. 1 C. s. p. (resp. splnenia výnimky podľa § 429

ods. 2 písm. b/ C. s. p.), podľa § 447 písm. e/ C. s. p. odmietol.

30. Dovolací súd vo vzťahu k odmietnutiu dovolania dovolateľa podporne uvádza, že dovolacie dôvody navyše nie sú vymedzené spôsobom predpokladaným zákonom, ktorá okolnosť by aj v prípade splnenia podmienky zastúpenia dovolateľa v zmysle § 429 C. s. p., viedla k odmietnutiu dovolania bez jeho vecného prejednávania.

31. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.; § 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 C. s. p.). O výške náhrady trov konania žalobcu rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C. s. p).

32. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 veta druhá C. s. p. a § 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z., o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. 05. 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.